

Postekspozicijsko poživitevno cepljenje proti tetanusu:

DA ali **NE** ?

Nataša Pričkova Koneski, Sladjana Smrzlić, Sabina Zadel Topić

24. Modularna skupina, 19. januar 2017

OPIS PROBLEMA in VPRAŠANJE

61-letni kmet rana na D goleni, pred 2 urama, na vrtu: 4 cm velika, nekoliko globlja, umazana s krvjo in zemljo. Pacient je imel zadnji poživitveni odmerek proti tetanusu pred 7 leti.

Ali je potrebno poživitveno cepljenje proti tetanus in pasivna zaščita z imunoglobulini?

RELATIVNOST PROBLEMA

Različne raname, ki so lahko vir okužbe s *Clostridium tetani*.

Bazično cepljenje oz postekspozicijska profilaksa je edini način za preprečevanje tetanusa, zato je poznavanje cepilne sheme ključnega pomena.

PREGLED RELEVANTNIH ČLANKOV in VIROV

1. Tetanus Vaccine: WHO position paper, Weekly epidemiological record N°20, *WHO Geneva*, 2006; 81, 198-208. Available from <http://www.who.int/wer/2006/wer8120.pdf?ua=1>
2. Centers for Disease Control and Prevention: Epidemiology and Prevention of Vaccine- Preventable Diseases, Septembre 2015 ://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/tetanus.html
3. Navodila in priporočila za cepljenje: Profilaksa tetanus po poškodbi. 2015 avgust 25. Nacionalni inštitut za javno zdravje, Slovenija, na <http://www.nijz.si/sl/navodila-in-priporocila-za-cepljenje-0#profilaksa-tetanus-po-poskodbi>
<http://www.nijz.si/sl/tetanus-0>
4. Tetanus, Cepljenje osnovne informacije. NIJZ slovenija, 2016 marec.
http://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/2016_tetanus_0.pdf
5. [C. TRUCCHI](#) and [G. ZOPPI](#) Decennial diphtheria-tetanus adult boosters: are they really necessary? *J Prev Med Hyg*. 2015 Mar; 56(1): E44–E48.
6. [Sarah Collins](#), [Joanne White](#), [Mary Ramsay](#), and [Gayatri Amirthalingam](#). The importance of tetanus risk assessment during wound management. *IDCases*. 2015; 2(1): 3–5.
7. [Yatin Mehta](#), [Abhinav Gupta](#), [Subhash Todi](#), et al. Guidelines for prevention of hospital acquired infections. *Indian J Crit Care Med*. 2014 Mar; 18(3): 149–163.
8. Facts about Tetanus for Adults. January 2012. *Adultvaccination.org*. <http://www.adultvaccination.org/vpd/tetanus/facts.html>

RELATIVNOST PROBLEMA

1. Poživitveni odmerek cepiva proti tetanusu glede na:
 - vrsto poškodb
 - števila prejetih cepiv
 - zanesljivosti zgodovine cepljenjapreteklo 10 ali več let od zadnje doze cepiva / če je preteklo 5 let ali več let od zadnje doze cepiva pri hudih poškodbah / zgodovina precepljenosti nezanesljiva / pacient prejel manj kot 3 doze cepiva.
2. Pasivna zaščita z imunoglobulini pri poškodovancih:
 - manj kot 3 odmerke cepiva
 - nimamo informacij glede dosedanjega cepljenja
 - kontaminirana rana s fekalijami, zemljo, slino, umazanijo
 - vbodnina, strelna poškodba, opekline, avulzija, zmečkanina, omrzline.

PRIPOROČILA ZA PRAKSO

Tabela: Zaščita proti tetanusu po poškodbi

<u>Cepilno stanje</u>		<u>Majhna čista rana</u> (za <u>tetanusno okužbo</u> <u>nesumljiva rana</u>)		<u>Vse druge rane</u>	
<u>Št. odmerkov</u>	<u>Št. let od zadnjega odmerka</u>	<u>Cepivo</u>	<u>TIG</u>	<u>Cepivo</u>	<u>TIG (250 IE)</u>
<u>Neznano ali <3</u>	-	Da*	Ne	Da*	Da
≥ 3	< 5	Ne	Ne	Ne	Ne
≥ 3	5 - 10	Ne	Ne	Da+	Ne
≥ 3	> 10	Da+	Ne	Da+	Ne

TIG – humani imunoglobulini proti tetanusu

* začnemo ali nadaljujemo s cepljenjem (do popolnega bazičnega cepljenja)

+ en pozitivni odmerek

Hvala! 😊